

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

ФАКУЛТЕТ ГЕОЛОГО-ГЕОГРАФСКИ

УЧЕБЕН ПЛАН

Утвърждавам: РЕКТОР НА СУ „СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ“

Приет на Академически съвет с протокол
№ / *25.10.2012*

Професионално направление: 4.4. Науки за Земята

докторска програма „Икономическа и социална география“

Образователна и научна степен “ДОКТОР”

Форма на обучение: редовна – Р / задочна - З (дистанционна) (Д) / самостоятелна подготовка - С
Продължителност на обучението (брой семестри): 6 (3 години) / 8 (4 години) / 6 (3 години)

Професионална квалификация: **ДОКТОР ПО ИКОНОМИЧЕСКА И СОЦИАЛНА ГЕОГРАФИЯ**

Квалификационна характеристика

Научна специалност: 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география) Докторска програма

1. Насоченост, образователни цели

Икономическата и социалната география е една от основните научни дисциплини в Геолого-географски факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ и се утвърждава като водеща в рамките на обществената география. Нейната методология и методи дават теоретико-практичната рамка за изследване на социално-икономическите системи в територии от различен ранг. Икономическата и социалната география е научно направление в рамките на катедра „Социално-икономическа география“ и подготвя специалисти в областта на обществената география, регионалистиката, териториалното управление и планиране, устойчивото развитие и други направления на пространствените хуманитарни и икономически науки. Икономическата и социалната география естествено надгражда магистърската програма „Регионално развитие и управление“, която се администрира от катедрата.

Целта на обучението по докторска програма „Икономическа и социална география“ е да се подготвят специалисти, компетентни в областта на География на индустрията, на земеделието, на инфраструктурата, на инвестициите и иновациите, регионална политика и развитие; експерти, които могат да се реализират в държавната и местна администрация, в планови органи.

Обучението в докторската програма е насочено към получаване на задълбочени знания в областта на:

- принципите на развитие и трансформация на икономическите и социални системи;
- методи на регионалния анализ на селищни, демографски и стопански системи;
- изследване и анализиране на локализационното поведение на стопански субекти;
- изследване и анализиране на процесите на агломериране, локализация и клъстеризация;
- изследване и анализиране на инвестиционния потенциал на териториални единици;
- разработване на областни и общински планове за развитие;
- разработване на регионални и местни социално-икономически политики.

ЦЕЛЕВАТА ГРУПА на тази докторантура е насочена към широк кръг от кандидати, завършили образователно-квалификационна степен „магистър“ по специалностите: География, Регионално развитие и политика, Туризъм, Геология, География и биология, История и география, История, Етнология, Културология, Антропология, Културна антропология, Урбанизъм, Право, Международни отношения, Публична администрация, Стопанско управление, Маркетинг, Менеджмънт, Икономика, Агробизнес, Финанси, Статистика, Информатика, Информационни технологии, Европеистика, Балканистика, Философия, Социология, Социални дейности, Екология, Филология, Архитектура, Инженерни науки и Журналистика.

2. Обучение (знания и умения, необходими за успешна професионална дейност; общо теоретична и специална подготовка и др.)

Приемът на докторанти за държавна субсидия (редовни и задочно) се извършва с конкурсен писмен и устен изпит пред назначена изпитна комисия, по предварително обявена тематична конкурсна програма и западен език - (английски, френски, немски, испански или италиански).

В организационно отношение докторската програма е организирана в три модула:

I. УЧЕБНА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити – в зависимост от формата на обучение: 60 (Р, З) и 50 (С)

ДОКТОРАНТСКИ МИНИМУМ – задължително 30 (Р, З (Д)), / 20 (С) ECTS кредита

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторантския курс	Оценяване	ECTS кредити	ЧАСОВЕ			Всичко задължителни занятия	Разпределение по години
				лекции	Семинарни занятия	Извън аудиторна заетост		
Докторантски минимум по специалността	Задълж	изпит	20	не	не	600		Първа година
<i>Изпитът се провежда по програма и контекст в две части – обща, за всички докторанти и специална, предложена от ръководителя и утвърдена от катедрата</i>								
Докторантски минимум по западен език	Задълж	изпит	10	не	не	300		Първа година
<i>Изпитът е задължителен само за докторанти в редовна и задочна (дистанционна) форма на обучение и не е задължителен за докторанти на самостоятелна подготовка</i>								

Задължително-избираеми докторантски курсове (20 ECTS кредита)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторантския курс	Оценяване	ECTS кредити	ЧАСОВЕ			Всичко задължителни занятия (характер)	Разпределение по години
				лекции	Семинарни занятия	Извън аудиторна заетост		
Методология и методика на социално-икономическите географски изследвания	Задълж	изпит	10	60	не	240	300	Първа и втора година
Социална география	Задълж	изпит	10	60	не	240	300	Първа и втора година
География на градската икономика	Задълж	изпит	10	60	не	240	300	Първа и втора година
Регионален маркетинг	Задълж	изпит	10	60	не	240	300	Първа и втора година
Теория на географското райониране	Задълж	изпит	10	60	не	240	300	Първа и втора година

*Докторантите избират минимум 2 учебни дисциплини

** Щатните преподаватели в СУ зачислени в самостоятелна форма избират минимум 1 учебна дисциплина. Останалите кредити се набавят от другите модули.

Избираеми докторантски курсове (10 ECTS кредити)

Наименование на учебната дисциплина	Вид на докторантския курс	Оценяване	ECTS кредити	ЧАСОВЕ			Всичко задължителни занятия (контракти)	Разпределение по години
				лекции	Семинарни занятия	Извън аудиторна заетост		
Регионално планиране	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Данъчно и корпоративно право	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Управление и превенция на териториални конфликти	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Поведенческа география	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Местно самоуправление и самоорганизация на териториалните общности	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Приложна икономическа география	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Пространствени социално-икономически модели в ЕС и България	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Теория на културните ландшафти	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо
Общински бюджети	Избираем	изпит	5	30	не	120	150	текущо

*Докторантите избират минимум 2 учебни дисциплини

** Щатните преподаватели в СУ зачислени в самостоятелна форма избират минимум 1 учебна дисциплина. Останалите кредити се набавят от другите модули.

Задължителният модул включва 5 дисциплини (от които докторантите избират минимум 2) с основополагащо значение за професионалното изграждане на докторантите и тяхната квалификация в областта на Икономическа и социална география. Курсовете обхващат най-вече научно-теоретичните основи на социално-икономическото развитие. Избираемият модул (9 дисциплини, от които докторантите избират минимум 2) има за цел да даде тясна специализация на докторантите в практико-приложните фокуси на пространствените аспекти на социално-икономическото развитие. Целта на дисциплините в отделните модули е да дадат професионални знания и компетенции на

докторантите, в съответствие със съвременните тенденции в конкретната предметна област. Финализирането на обучението на докторантите се осъществява на база защитена докторантска теза.

По предложение на научния ръководител и след утвърждаване от Катедра „Социално-икономическа география“, в индивидуалния план могат да се включат и други изборни курсове, освен изброените. Докторантите могат да избират всеки един курс от други докторски и магистърски програми на СУ „Св. Климент Охридски“, както и от други университети, с които СУ „Св. Климент Охридски“ има договори за сътрудничество, вкл. докторантска мобилност. Всеки такъв курс придобива статут на изборен и се зачита с 5 кредита.

Посещението и оценките от задължителните и избираемите докторантски курсове се удостоверяват с протокол, издаван от катедра „Социално-икономическа география“. Протоколът се представя на инспектора на катедрата в рамките на 10 работни дни след полагането на изпита.

II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Задължителен минимум ECTS кредити в зависимост от формата на обучение: 110 (P), 120 (З – Д), 130 (С)

1. Работа по дисертацията (задължително 50 ECTS кредита за всички форми на обучение)

Наименование на дейността	ECTS кредити	Разпределение по години
Подготовка на дисертационния труд (проучване на литература теренни изследванияр практики и други)	15	текущо
Представяне на дисертацията на научния ръководител и отчисляване с право на защита	15	Последна година
Вътрешно обсъждане на дисертацията	20	Последна година

2. Научноизследователска дейност (задълж. според формата на обучение: 60 (P), 70 (З – Д), 80 (С))

Наименование на дейността	ECTS кредити	Разпределение по години
ПУБЛИКАЦИИ, свързани с дисертацията	Задължителен минимум от 40 ECTS кредита за докторантите от всички форми на обучение	
1. Публикации в специализирано научно списание/ издание, индексирани в Thomson Reuters/ Web of Science/ Scopus	По 50 на публикация	текущо
2. Публикации в други специализирани индексирани научни списания/издания	По 30 на публикация	текущо
3. Публикации в специализирани научни издания с редколегия (неиндексирани списания, годиници, сборници и др.)	По 15 на публикация	текущо
4. Публикации в издания без редколегия	По 5 на публикация	текущо
УЧАСТИЯ/ДОКЛАДИ пред научни форуми	Задължителен минимум ECTS кредити – според формата на обучение: 20 (P), 30 (З – Д), 40 (С)	текущо
1. Доклади на международни научни форуми в чужбина и в страната	По 15 на участие/доклад	текущо
2. Доклади на български научни конференции, школи или семинари	По 10 на участие/доклад	текущо
3. Доклади в рамките на специализиран семинар на катедрата	По 5 на участие/доклад	текущо
Участие в проект	Няма задължителен минимум кредити. При участие се присъждат: за университетски проект – 5 кредита, за национален – 10 кредита, за международен – 25 кредита.	текущо

Забележка: Когато кредитите са набрани от повече от една публикация или повече от едно участие с доклад на научен форум, различните публикации/доклади трябва да представляват различни резултати от дисертационния труд

При публикации/участие с доклади в съавторство, кредитите се преизчисляват пропорционално на декларираното участие.

При наличие на импакт фактор, кредитите за съответната публикация се умножават по (1 + импакт фактора)

3. Допълнителни дейности (няма задължителен минимум кредити)

1. Участие в заседанията на катедрения съвет, на които се разглеждат въпроси, свързани с докторантската степен, за което задължително се поканва	По 1 кредит на участие	текущо
2. Възлагане на административна работа (участие като квестор в провеждането на изпити и други)	По 1 кредит на участие	текущо
3. Участие в организиране и провеждане на семинари, срещи, конференции и други инициативи	По 1 кредит на участие	текущо
4. Подпомагане работата с дипломанти (при необходимост)	За научно ръководство – по 2 кредита на защитена магистърска теза – по един кредит на рецензия	След полагагане на задължителните изпити

Забележка:

Дейностите по т. 3 Допълнителни дейности са заложиени в съответствие с чл. 52, ал. 1 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“

III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ

Задължително 10 ECTS кредита само за докторантите в редовна форма на обучение

Наименование на дейностите	ECTS кредити	Разпределение по години
Възлагане на преподавателска дейност (до 45 часа за учебна година без заплащане)	До 5 на учебна година	След полагагане на задължителните изпити

Забележка 1:

Педагогическата дейност е заложиена на основание чл. 60, ал. 2 от Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ, след полагагане на изпитите от индивидуалния план на редовен докторант. Може да се възлага преподавателска дейност, като 45 часа на учебна година са без заплащане, а остатъкът от 45 до 120 часа на учебна година със заплащане.

Забележка 2:

Семинарното занятие с хорариум 30 часа, проведено с една група носи 5 кредита. Ако курсът включва повече часове, повече групи или и двете, броят на кредитите се увеличава пропорционално. Ако не съществува организационна възможност на докторант да бъде възложено реално водене на семинарни занятия, по преценка на научния ръководител му се възлага разработването на методически материали за семинарни занятия.

Обучението е в съответствие с Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ Св. „Климент Охридски“.

Прилагането на системата за нагрупване и трансфер на кредити в обучението по учебния план е съобразено с Наредба № 21/2004 за прилагане на система за нагрупване и трансфер на кредити във висшите училища, както следва: 60 кредита за учебна година.

Настоящият учебен план осигурява задължителен минимум от 360 часа аудиторна и 5040 часа извънаудиторна натовареност, което се равнява на 180 ECTS кредита.

На базата на този учебен план всеки докторант изготвя заедно с научния си ръководител индивидуален учебен план за целия срок на обучение не по-късно от три месеца след зачисляването, в съответствие с Правилника за условията и реда на придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ. Ежегодно се представя отчет за извършената работа по плана и, при необходимост, актуализация на индивидуалния план, които се обсъждат и приемат на катедрен съвет на катедра „Социално-икономическа география“ и се внасят за утвърждаване във Факултетен съвет.

Професионални компетенции

А. (обща компетенция) – След завършване на обучението докторантите

ще знаят:

- финансово-правните и нормативни уредби при изработване и прилагане на социално-икономически политики;
- основни методи за анализ на икономическите дейности и пространствената организация на стопанството;
- механизмите на регионалното развитие, връзките и комуникациите между различните нива на административно-териториалното устройство на България;
- сложната съвкупност от йерархични нива и тяхното функциониране в държавната и местна администрация.

ще могат да:

- обработват и анализират статистически информационни масиви за социално-икономическите процеси на национално, регионално и локално ниво;
- анализират тенденциите в стопанското развитие и потребностите на регионите за изработването на регионални политики;
- извършват систематизация и класификация на социално-икономическите системи по различни признаци за нуждите на планирането и устройството на територията;
- прогнозираят трансформациите на пространствените социално-икономически системи в съответствие с принципите на устойчивото регионално развитие;

Б. (специални компетенции) – След завършване на обучението докторантите

ще знаят:

- локализационни фактори и пространствени социално-икономически системи;

- пространствени социално-икономически модели;
 - методология и методи на социално-икономическите географски изследвания;
 - причинно-следствените връзки, определящи социално-икономическата ситуация в територии от различен ранг;
 - стопанска идентичност на териториите и териториална идентичност;
 - принципите на социално-икономическото райониране.
- ще могат да:
- разчитат стопански географски карти и модели;
 - анализират отрасловата и териториалната структура на стопанството с оглед планиране и прогнозиране;
 - моделират пространственото поведение на различни стопански субекти;
 - анализират и превантират териториални конфликти;
 - установяват трансформацията на различни видове социални и етнически идентичности;
 - прогнозираят развитието на регионални стопански системи;
 - решават териториални казуси и конфликти;
 - участват в изработването на областни и общински стратегии за развитие в социално-икономическата част

Професионална реализация

Завършилите успешно докторантска програма „Икономическа и социална география” притежават необходимата квалификация, знания и умения за работа в правителствени и неправителствени организации на национално, регионално и местно ниво, в държавни и частни фирми, в областта на регионалното планиране и селищното устройство, в научноизследователски, проектантски и консултантски центрове, висши училища и обучителни центрове.

- А. (основни видове професионална дейност)** – Различни ръководни и експертни длъжности в държавната и местната администрация, държавни и частни фирми като служители в:
- държавни служби на национално ниво;
 - областна и общинска администрация;
 - неправителствени организации;
 - държавни и частни фирми;
 - научноизследователски, проектантски и консултантни центрове, агенции за регионално развитие;
 - консултантски фирми по разработване на проекти за регионално социално-икономическо развитие;
 - експерти в областта на териториалното развитие;
 - преподаватели във висши училища и др.

Б. (специализирани видове професионална дейност) – Участие в разработването и приложението на областни и общински стратегии за развитие, интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, и проекти, свързани с оперативните програми и структурните фондове на Европейския съюз.

Образователното профилиране позволява:

- познаване на основните статистически източници;

- изработването на модели за регионално развитие на административно-териториални единици;
- анализиране на териториалните интереси и проблеми на регионалните общности;
- анализиране, разрешаване и превангиране на териториални конфликти;
- изследване на обществените нагласи за нуждите на селищното и териториално планиране.

Учебният план е приет с решение на Факултетния съвет с протокол № 42/17.10.2017г.

Декан

доц. д-р Филип Мачев